

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใส่ใจที่เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีต่อการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว จากปัจจัยภายใน อันได้แก่ ความสามารถ และความพยายาม และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ความยากของงาน และโชค

การออกแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบสร้างสถานการณ์จำลอง (simulation experiment) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพร้อมพรรณวิทยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533 จำนวน 80 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 40 คน และนักเรียนหญิง 40 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด (12 ห้องเรียน) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มา 2 ห้องเรียน (ประมาณห้องเรียนละ 50 คน) ลักษณะการจัดนักเรียนเข้าเรียนในแต่ละห้องเป็นแบบคละกัน ทั้งนักเรียนที่เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเข้ารับการทดลองในสภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเอง และงาน โดยในแต่ละสถานการณ์ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เริ่มจากให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข แล้วนักเรียนจะทราบผลลัพธ์ว่าตนเองประสบความสำเร็จ หรือประสบความสำเร็จจากความคาดหวังที่ได้รับ กล่าวคือ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ถ้านักเรียนได้คะแนนตั้งแต่ 10-20 คะแนน ถือว่าประสบความสำเร็จ และถ้าได้คะแนนตั้งแต่ 0-9 ถือว่าประสบความสำเร็จล้มเหลว ซึ่งผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนจนกระทั่งได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละสภาพการณ์ และผลลัพธ์ของการทำงาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการทดลอง แบ่งตามสภาพการณ์ของการสำนึกที่
เน้นตนเองและงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลว

การสำนึก	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		รวม
	S	F	S	F	
1. การสำนึกที่เน้นตนเอง	10	10	10	10	40
2. การสำนึกที่เน้นงาน	10	10	10	10	40
รวมทั้งหมด	20	20	20	20	80

S (Success) หมายถึง ความสำเร็จ

F (Failure) หมายถึง ความล้มเหลว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข (digit span)

นำแนวคิดมาจากแบบทดสอบความจำ ของ Wechsler (1955) เป็นการระลึกตัวเลขแบบย้อนกลับ (backward) ซึ่งประกอบด้วย ชุดตัวเลข 4 ตัว 5 ตัว และ 6 ตัว จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการสุ่มชุดตัวเลข จากตัวเลขตั้งแต่ 0-9 ตามจำนวนตัวเลขที่กำหนดจนครบทุกข้อ โดยที่ชุดตัวเลขในแบบทดสอบของ Wechsler (1955) เริ่มจากชุดตัวเลข 2 ตัว ไปจนถึง 8 ตัว ซึ่งมีทั้งให้ระลึกตัวเลขแบบเดินหน้า (forward) และแบบย้อนกลับ (backward) แต่งานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลขที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการให้ระลึกตัวเลขแบบย้อนกลับเพียงแบบเดียว เนื่องจากการระลึกตัวเลขแบบย้อนกลับ ทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องใช้ความสามารถทางสมองในการจัดลำดับตัวเลขย้อนกลับมากกว่าการให้ระลึกตัวเลขแบบเดินหน้า ส่วนการที่ผู้วิจัยสร้างชุดตัวเลขเริ่มจากชุดตัวเลข 4 ตัว ไปจนถึง 6 ตัวนั้น เนื่องจากการศึกษาชั้นนำ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างชุดตัวเลขตั้งแต่ 3 ตัว ไปจนถึง 6 ตัว พบว่า ชุดตัวเลข 3 ตัว ง่ายเกินไปสำหรับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อเป็นการสร้างสภาพการณ์ให้เกิดความสำเร็จและความล้มเหลวอีกด้วย

2.2 แบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลวของนักเรียน ผู้วิจัยนำเครื่องมือวัดการระบุสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลวของ Nicholls (1975) มาใช้โดยปรับส่วนที่เป็นการประเมินความสำคัญของสาเหตุ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 4 มาตราเป็น 5 มาตร ตามแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลว และความล้มเหลวของ Wigfield (1988) ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวได้พัฒนามาจากการศึกษาของผู้ทดลองหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Wigfield ได้ทำการศึกษการระบุสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลวกับนักเรียนในหลายระดับชั้น คือ ตั้งแต่เกรด 2 ถึง เกรด 6 ซึ่งครอบคลุมลักษณะการประเมินความสำคัญของสาเหตุเป็นอย่างดี นอกจากนี้เครื่องมือของ Wigfield ได้นำผลการศึกษาและเครื่องมือของ Nicholls (1975, 1978) มาพัฒนา แล้วนำมาใช้ในการทดลองอีกด้วย และเพื่อให้เครื่องมือวัดการระบุสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลวของ Nicholls (1975) ที่ใช้กับนักเรียนเกรด 4 ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นที่ต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมต่อการทำความเข้าใจ รวมทั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของสาเหตุ กล่าวคือ การประเมินความสำคัญของสาเหตุของ Nicholls (1975) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 4 มาตร จาก สำคัญน้อย สำคัญปานกลาง สำคัญมาก และ สำคัญมากที่สุด ให้คะแนนจาก 1-4 การปรับมาตรในส่วนที่เป็นการประเมินความสำคัญของสาเหตุ ตามเครื่องมือของ Wigfield (1988) ดังกล่าวมาตรประเมินค่าจึงมี 5 มาตร จากสำคัญน้อยที่สุด สำคัญน้อย สำคัญปานกลาง สำคัญมาก และสำคัญมากที่สุด ให้คะแนนจาก 1-5

ผู้วิจัยนำคำถามเกี่ยวกับการระบุสาเหตุ และการประเมินความสำคัญของสาเหตุ จากเครื่องมือวัดการระบุสาเหตุของความล้มเหลวและความล้มเหลวของ Nicholls (1975) มาแปลเป็นภาษาไทย แล้วเพิ่มมาตร จาก 4 มาตรเป็น 5 มาตร ในส่วนของการประเมินความสำคัญของสาเหตุ แล้วแบ่งแบบสอบถามการระบุสาเหตุเป็น 2 ชุด คือ แบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลว สำหรับผู้ที่ประสบความสำเร็จ และแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลว สำหรับผู้ที่ประสบความล้มเหลว ดังนั้นแบบสอบถามการระบุสาเหตุแต่ละชุด จึงมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ตอนที่ 2 การระบุสาเหตุของนักเรียนต่อการทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข และตอนที่ 3 การประเมินความสำคัญของสาเหตุ (ดูที่ภาคผนวก ค และ ง) จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลว และแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา โดยตรวจสอบว่าข้อคำถามใน

แบบสอบถามนั้น มีรายละเอียดบ้างที่ถือว่าเป็นลักษณะสำคัญของการระบุสาเหตุ ตามทฤษฎีการระบุสาเหตุของ Heider (1958)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการระบุสาเหตุไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่พระฟาติมา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533 จำนวน 30 คน แล้วทำการทดสอบซ้ำอีกครั้งโดยเว้นระยะเวลาในการทดสอบ 1 สัปดาห์ นำคะแนนทั้งสองครั้งมาหาค่าความสัมพันธ์ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .76

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ในขั้นตอนแรกเป็น ขั้นตอนการเตรียมการก่อนการทดลอง และขั้นที่ 2 เป็นขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอจดหมายราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.2.1 เตรียมชุดตัวเลขที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข ดำเนินการตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

1.2.2 สร้างแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว ซึ่งนำมาจากแบบสอบถามการระบุสาเหตุของ Nicholls (1975) ดำเนินการในการทดลองใช้ นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ตลอดจนหาค่าความเที่ยงตามที่กำหนดไว้ข้างต้น

2. ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 สุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด (12 ห้องเรียน) ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มา 2 ห้องเรียน (ประมาณห้องเรียนละ 50 คน) โดยที่นักเรียนในแต่ละห้องเรียนมีการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนในลักษณะคละกัน คือ มีทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งเรียนปานกลาง และเรียนอ่อน อยู่ด้วยกัน

2.2 สุ่มนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง เข้ารับการทดลองในสภาพการณ์ของการสำนึกที่เห็นตนเองและงาน โดยในแต่ละสภาพการณ์ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เริ่มจากให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข เพื่อเป็นการสร้างเหตุการณ์ให้นักเรียนตอบตัวเลขย้อนกลับ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ของการทำงานตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง และทำให้นักเรียนยอม

รับผลลัพธ์ของตนตามความเป็นจริง นักเรียนจะทราบผลว่าตนเองประสบความสำเร็จหรือประสบความล้มเหลวจากคะแนนที่ได้รับ กล่าวคือ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ถ้านักเรียนได้คะแนนตั้งแต่ 10-20 คะแนน ถือว่าประสบความสำเร็จ และถ้าได้คะแนนตั้งแต่ 0-9 คะแนน ถือว่าประสบความล้มเหลว จากข้อกำหนดดังกล่าว นักเรียนจะรับรู้ว่าคุณภาพของตนเองประสบความสำเร็จหรือประสบความล้มเหลว เนื่องจากการรับรู้ผลลัพธ์ของการกระทำเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์โดยทั่วไป การได้คะแนนได้ครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม นักเรียนจะเข้าใจว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ดังนั้นเมื่อนักเรียนทราบว่าตนเองได้คะแนนเท่าไร นักเรียนจะรับรู้ว่าคุณภาพของตนเองประสบความสำเร็จหรือไม่จากข้อกำหนดของผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนจนกระทั่งได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละสภาพการณ์ และผลลัพธ์ของการทำงาน

2.2.1 สภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นตนเอง ผู้วิจัยจัดให้นักเรียนนั่งอยู่บนเก้าอี้ตรงกันข้ามกับผู้วิจัย ผู้วิจัยตั้งกล้องวิดีโอจับภาพนักเรียนที่นั่งอยู่ตรงหน้าแล้วบอกกับนักเรียนว่าจะมีการบันทึกเทปวิดีโอ และให้นักเรียนฟังคำชี้แจง เพื่อสร้างสภาพการณ์ให้นักเรียนเกิดการใส่ใจที่เน้นตนเอง จากเทปบันทึกเสียง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการวิจัยของ Brockner และ Hulton (1978 : 568) ดังนี้

"การจำเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนต้องทำให้ได้ในการเรียนและการที่นักเรียนจดจำตัวเลขที่ฟังได้ดีเพียงใด เป็นการทดสอบความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ขณะที่นักเรียนฟังตัวเลขต่อไปนี้ ให้นักเรียนคิดเหมือนกับเป็นการทดสอบวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับในโรงเรียนซึ่งจะแสดงว่า นักเรียนเรียนได้ดีเพียงใด"

ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองตอบตัวเลขย้อนกลับในการทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลขจากตัวอย่างให้เข้าใจ และอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนว่าคะแนนเต็ม 20 คะแนน ถ้านักเรียนได้คะแนน 10-20 คะแนน ถือว่านักเรียนประสบความสำเร็จ ถ้าได้คะแนน 0-9 คะแนน ถือว่าประสบความล้มเหลว จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข

ผู้วิจัยตรวจสอบการใส่ใจที่เน้นตนเองของนักเรียนโดยการสัมภาษณ์นักเรียนว่า "นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่ทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข ในสภาพที่มีกล้องวิดีโอบันทึกภาพนักเรียน" คำถามต่อมา ผู้วิจัยถามว่า "ถ้าเพื่อนของนักเรียนมาทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข

ในสภาพเดียวกับนักเรียนในขณะนี้ (มีกล้องวิดีโอบันทึกภาพ) นักเรียนคิดว่าเพื่อนจะมีความรู้สึกอย่างไร " และ " นักเรียนคิดว่า ถ้าตัวนักเรียนเองมาทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลขในอีกสภาพหนึ่งคือ สภาพไม่มีกล้องวิดีโอบันทึกภาพ นักเรียนคิดว่าตนเองจะมีความรู้สึกอย่างไร " ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียน แสดงว่า นักเรียนมีการใส่ใจที่เน้นตนเอง (ตัวอย่างคำตอบ แสดงในภาคผนวก ข) คำถามในการสัมภาษณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำแนวคิดในการตรวจสอบการใส่ใจที่เน้นตนเองของ Wigfield (1988)

2.2.2 สภาพการณ์ของการใส่ใจที่เน้นงาน ผู้วิจัยจัดให้นักเรียนนั่งอยู่บนเก้าอี้ตรงกันข้ามกับผู้วิจัย ในสภาพการณ์ที่ไม่มีกล้องวิดีโอ ผู้วิจัยให้นักเรียนฟังคำชี้แจงที่สร้างสภาพการณ์ให้เกิดการใส่ใจที่เน้นงาน จากเทปบันทึกเสียง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการวิจัยของ Brockner และ Hulton (1978 : 568) ดังนี้

"การจำของคนทั่วไปนั้นมีหลายวิธี ครูอยากให้นักเรียนให้ความสนใจกับตัวเลขที่ฟังสำหรับงานครั้งนี้ครูอยากให้นักเรียนมุ่งเน้นความสนใจกับตัวเลขที่ฟังให้เต็มที่ตลอดเวลา เพราะตัวเลขเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้จำได้มาก นักเรียนจึงควรคิดเกี่ยวกับตัวเลขที่ฟังให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้"

จากนั้นให้นักเรียนทดลองตอบตัวเลขย้อนกลับในการทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข จากตัวอย่างที่ให้เข้าใจ และอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน ว่าคะแนนเต็ม 20 คะแนน ถ้านักเรียนได้คะแนน 10-20 คะแนน ถือว่า นักเรียนประสบความสำเร็จ ถ้าได้คะแนน 0-9 คะแนน ถือว่าประสบความสำเร็จล้มเหลว จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข

ผู้วิจัยตรวจสอบการใส่ใจที่เน้นงานของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์นักเรียนว่า "นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่ทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลข" คำถามต่อมาผู้วิจัยถามว่า "ถ้านักเรียนมาทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลขในอีกสภาพหนึ่งที่มีกล้องวิดีโอบันทึกภาพนักเรียนคิดว่าตนเองจะมีความรู้สึกอย่างไร "และ" ถ้าเพื่อนของนักเรียนมาทำงานเกี่ยวกับการจำช่วงตัวเลขในสภาพที่ไม่มีกล้องวิดีโอบันทึกภาพ นักเรียนคิดว่าเพื่อนจะมีความรู้สึกอย่างไร" ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนแสดงว่านักเรียนมีการใส่ใจที่เน้นงาน (ตัวอย่างคำตอบ แสดงใน

คะแนน 0.01 - 1.50	หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด
คะแนน 1.51 - 2.50	หมายถึง	สำคัญน้อย
คะแนน 2.51 - 3.50	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
คะแนน 3.51 - 4.50	หมายถึง	สำคัญมาก
คะแนน 4.51 - 5.00	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด

3. วิเคราะห์คะแนนจากการตอบแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และแบบสอบถามการระบุสาเหตุของความล้มเหลว ในแต่ละข้อโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ คือ การใส่ใจที่เน้นตนเอง และงาน กับ ความสำเร็จและความล้มเหลว

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว จากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกระหว่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่ประสบความล้มเหลว โดยใช้ t-test

5. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการระบุเหตุระหว่าง การระบุสาเหตุจากปัจจัยภายใน อันได้แก่ ความสามารถ และความพยายาม และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ความยากของงาน และโชค โดยใช้ t-test

6. ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความสำเร็จ และค่าเฉลี่ยของการระบุสาเหตุของความล้มเหลว จากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก โดยใช้ t-test ดังนี้

ความสามารถ และ ความยากของงาน

ความสามารถ และ โชค

ความพยายาม และ ความยากของงาน

ความพยายาม และ โชค